

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯР БУЕ МОРКВАШЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ВЕРХНЕУСЛОНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ
НАБЕРЕЖНО-МОРКВАШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

422594, Югары Ослан районы, Яр Буе
Морквашы авылы, Красавин ур. 62 нче йорт.
тел: (84379) 3-16-47, факс (84379) 3-16-47

422594, Верхнеуслонский район,
с.Набережные Морквашы, ул.Красавина, 62
тел.: (84379) 3-16-47, факс: (84379) 3-16-47

от 18 мая 2015 года

№ 71-338

КАРАР

Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

Югары Ослан муниципаль районы башлыгы И.Х.Гаязовның мәгълүматын тыңлаганнан соң, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлеге советы гамәлдәге законнарны үзгәртү белән бәйлә рәвештә «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында» дигән карар проекты эшләнде, ул жирлек советы тарафыннан хупланды, Жирлекнең мәгълүмат стендларында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында халыкка житкерелде, һәм жирлек халкы белән халык тыңлауларында фикер алышуның барлык кирәкле процедуралары узды, дип билгеләп үтә.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы һәм «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Яр буе Морквашы авыл жирлеге Уставының 19, 88-90 статьялары нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы
Яр буе Морквашы авыл жирлеге советы
Карар итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Яр буе Морквашы авыл жирлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә.

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Яр буе Морквашы авыл жирлеге Уставы статьяларының яңа редакциясен расларга.

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

4. Әлеге карар гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Яр буе Морквашы авыл жирлеге башлыгы

И.Х.Гаязов

Яр бую Морквашы авыл жирлеге
Советының 2015 нче елның 18 нче
маенда кабул ителгән 71-338 нче
номерлы карарына
1 нче кушымта

Югары Ослан муниципаль районы Яр бую Морквашы авыл жирлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр

Югары Ослан муниципаль районы Яр бую Морквашы авыл жирлеге Уставына түбәндәге эчтәлекле үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

1. Уставның 7 статьясындагы 1 пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә:
«Авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек бюджеты проекты тәзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тәзү һәм раслау;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтне биләү, аннан файдалану һәм аның белән эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү;

5) жирлек халкын элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтә күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) ял итүне оештыру һәм жирлектә яшәүчеләрне мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

7) жирлек территориясендә физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәргүне оештыру;

8) жирлекнең архив фондларын булдыру;

9) жирлек территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен, шул исәптән алар урнашкан биналарны (торак йортларны да кертеп), корылмаларны һәм жир кишәрлекләрен карап тоту таләпләрен, тиешле биналарның һәм корылмаларның тышкы кыяфәтенә һәм коймаларын, тәзекләндерү һәм аларны үтәү буенча эшләр исемлеген раслау; биналар (аларда биналар) милекчеләренең һәм янәшәдәге территорияләренә тәзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү; жирлек территориясен территориясен тәзекләндерүне оештыру (урамнарны яктыртуны, территорияне яшелләндерүне, урамнар исемнәре һәм йортларның номерлары булган күрсәткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тотуны да кертеп);

10) адрес объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, аннулировать итү, урам-юл челтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальәра әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге жирле юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәренә үзгәртү, аннулировать итү, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны жыюны һәм алып китүне оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

2. Уставның 7.1 статьясын түбәндәгә эчтәлеккә 13 пункт белән тулыландырырга:

13) жирлек территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын күрү;

3. Уставның 11 статьясындагы 12 пункттын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«12. Жирле референдумны эзерләү һәм уздыру тәртибе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон һәм «Жирле референдум турында» Татарстан Республикасы Законы белән жайга салына;

4. Уставның 29 статьясындагы 6 пунктның 1 пунктчасын төшереп калдырырга;

5. Уставның 29 статьясындагы 6 пунктның 2 пунктчасын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«2) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкарлык эшчәнлеген белән шөгыльләнәргә, шулай ук хужалык итүче субъект белән идарә итүдә катнашырга (торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларыннан, күчмәсез милек милекчеләре ширкәтеннән һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлгән һөнәр берлекләреннән тыш), әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъекты законнары нигезендә муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә аңа әлегә оешма белән идарә итүдә катнашу йөкләнмәгән булса»;

5. Уставның 32 статьясының 1 пункттын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирлек советы компетенциясендә:

1) Жирлек уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

2) Жирлек территориясендә гомуммәжбүри кагылгалар билгеләү;

3) Жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турында хисап раслау;

4) салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару, аларны түләү буенча ташламалар бирү;

5) жирлекнең үсеш планнарын һәм программаларын кабул итү, аларның үтәлеше турында отчетларны раслау;

6) жирлекләрнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын, жирлекләрнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын, жирлекләрнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын раслау.

7) Чикләргә үзгәртү, Жирлекне үзгәртү турындагы инициативаны күрсәтү;

8) Жирлек Советы депутатларын сайлауларны билгеләү; жирлек Советы депутатларын сайлаулар буенча сайлау округлары схемасын раслау;

9) жирле референдумны билгеләү;

10) Жирлек башлыгын сайлау;

11) Жирлек вәкилен муниципаль район Советына Жирлек Советы депутатлары арасынан сайлау;

12) жирле үзидарә органнарының структурасын раслау, жирле үзидарә органнарының һәркайсының эчке структурасын һәм аларның штат расписаниесен раслау;

13) Жирлек сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую;

14) Жирлек, чакыртып алу буенча тавыш бирү депутатларының чикләрен үзгәртү, аларны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне билгеләү;

15) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру;

16) Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәткә идарә итү һәм аның белән эш итү тәртибен, шул исәптән федераль законнар нигезендә аны хосусыйлаштыру тәртибен һәм шартларын билгеләү; муниципаль мөлкәт төрләре исемлеген билгеләү, аны читләштерү Жирлек Советы тарафыннан килештереп яисә расланганнан соң башкарыла торган муниципаль мөлкәт төрләре исемлеген билгеләү;

17) жирлекнең жирле үзидарә органнары эшчәнлеген матди-техник һәм оештыру ягыннан тәэмин итү тәртибен билгеләү;

18) жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен үтәүне тикшереп тору;

19) Жирлек тарафыннан заем чараларын жәлеп итү тәртибен раслау, гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне чыгару тәртибен билгеләү.

20) жирлек территориясендә торак пунктларның урамнарын һәм башка өлешләрен атамалау һәм аларның исемнәрен үзгәртү турындагы мәсьәләләрне хәл итү;

21) муниципаль махсуслаштырылган торак фондының торак урыннарын бирү тәртибен билгеләү;

22) территориаль ижтимагый үзидарә органнарына жирлек бюджетыннан кирәкле акчаларны бүлеп бирү шартларын һәм тәртибен билгеләү;

23) автономияле коммерциягә карамаган оешмалар һәм фондлар рәвешендә коммерциягә карамаган оешмалар төзү турында карарлар кабул итү; авыллар;

24) Жирлек Советы Регламентын һәм үз эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча башка карарлар кабул итү;

25) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән жирлекләрнең вәкилләкле органнарын алып баруга кертелгән башка вәкаләтләр, шулай ук әлеге Устав тарафыннан Жирлек Советы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләр».

6. Уставның 45 статьясындагы 1 пунктның 11.1 пунктчасын төшереп калдырырга;

7. Уставның 45 статьяның 4 пунктын төшереп калдырырга;

8. Уставның 67 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, халыкка житкерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе

1. Жирлек Советы карарлары, әгәр аларның карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, Жирлек Башлыгы имза салган көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Салымнар һәм жыемнар турында Жирлекнең хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Жирлек Уставын кабул итү яисә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карарлары федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Жирлек башлыгының, Жирлек Башкарма комитеты житөкчесенең, жирле үзидарәнең башка вазыйфаи затларының хокукий актлары, әгәр актлар белән башкасы билгеләнмәгән булса, аларга имза салынган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждандан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагыла торган муниципаль хокукий актлар алар рәсми басылып чыкканнан соң йә халыкка житкергәннән соң үз көченә керә.

4. Һәр муниципаль хокукий актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукий актлар өчен - шулай ук аны Жирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукий актыны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.

5. Жирлекнең бюджет турындагы карары, аның үтөлеше турындагы хисап, жирле салымнар һәм жыемнар билгеләү турындагы карарлар кабул ителгән көннән алып жиде көн эчендә рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш. Жирлек Советы регламенты, Жирлек Советы, Жирлек башлыгы тарафыннан кабул ителгән башка норматив хокукий актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, аларны кабул иткән көннән алып жиде көн эчендә халыкка житкерелергә тиеш.

6. Шулай ук жирле референдумны билгеләү турында, чикләргә үзгәртү, Жирлекне үзгәртеп кору, Жирлек башлыгын сайлау мәсьәләсе буенча норматив булмаган хокукий актлар һәм законнар нигезендә башка актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми басылып чыгуы мәжбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукий актлар аларны бастырган органнар яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга мөмкин.

8. Басылып чыкканда, йә халыкка житкергәндә муниципаль хокукий акт реквизитлары күрсәтелә.

9. Муниципаль норматив хокукий актларны рәсми бастырып чыгару «Волжская новь» район газетасында хокукий акт текстын бастырып чыгару яисә хокукий акт текстын Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Шулай ук муниципаль норматив хокукий актлар Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин»

19. Уставның 73 статьясындагы 10 пункттың «Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында халыкка игълан итү, урнаштыру» сүзләрен төшереп калдырырга.

10. Жирле үзидарә органнарының, муниципаль предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең хокукий статусын билгели торган кеше һәм граждандан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар Татарстан Республикасы норматив хокукий актларының бердәм банкына кертү өчен Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына жирлек Башлыгы тарафыннан жиберелә».

9. Уставның 76 статьясын түбәндәгә редакциядә бөян итәргә:

«76 статья. Жирлекнең муниципаль мөлкәте.

1. Жирлек милкендә булырга мөмкин:

1) жирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә гамәлдәгә законнар белән хәл итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

2) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт, федераль законнарда һәм Татарстан

Республикасы законнарында билгеленгән очрақларда, шулай ук жирле үзидарә органнарының әлеге Уставның 7 статьясындагы 3 пункттында каралган тәртіптә аларга тапшырылган аерым вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеленгән мөлкәт;

3) Югары Ослан муниципаль районы Советы карарлары нигезендә жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятие һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәмин итү өчен билгеленгән мөлкәт;

4) жирле үзидарә органнарына федераль законнар белән хәл итү хокукы бирелгән һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәкле мөлкәт;»

10. Уставның 82 статьяның 6 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« 6. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты проектыны тәү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләренә;

жирлек салым сәясәтенең төп юнәлешләре һәм бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясе таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре;

жирлекнең социаль-иқтисады үсешен фаразлау;

озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр кертү проекты);

муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында) жирлек».

Совет рәисе,

Югары Ослан муниципаль районы

Яр буе Морквашы авыл жирлеген башлығы

И.Х.Гаязов